

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

COOPER PRITCHARD & MCGREGOR ST.

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

PK III

Ч. 59.

СУБОТА, 23. ЛИПНЯ 1921.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, JULY 23rd, 1921.

No. 59.

VOL. III.

Новинки.

Зелізничникам в Канаді обняжено платити о 12 процент.

МОНТРЕАЛ, 19. липня. — Всі канадські залізничні компанії оповістили нині урядово, що знизжа платити залізничним робітникам, яка вносить 12 процент, увійшла в жите від минулої суботи, се е від 16. липня.

Сею знизкою платити е обняти 300.000 залізничних робітників.

Росія дала канадській фірмі замовлене на \$2.000.000.

МОНТРЕАЛ, 20. липня. — В. В. Ботлер, президент "Canadian Car and Foundry Co." поверну суди після чотиромісячної поїздки по Европі. Він заявив, що дістав від російського соціалістичного правительства замовлене на \$2.000.000 на вироб 500 50-тонових вагонів-цистерн.

Робота на се замовлене вже розпочала ся і буде укінчена з кінцем листопада сего року.

Фармерська партія в Альберті віднесла велику побуду при виборах.

КЕЛГАРИ, 19. липня. — Після дводня виборів в Альберті представляють ся щодо партійної приналежності вибраних послів слідує:

Залучені фермери	38
Ліберали	15
Робітники	4
Консерватисти	4

(В попереднім парламенті мали більшість ліберали.)

Смерть російської революціонерки Вери Засуліч.

КОПЕНГАГА, 19. липня. — Як подають отримані тут відомости, в Москві померла вчора відома революціонерка Вера Засуліч, знана 25 літ, тому назад по цілим світі.

До сеї коротенької депеші з Копенгаги додаємо новинку взятую з лівського "Вперед" ще з дня 2. липня с. р. Під нагоду "Посмертні висті" читаємо там слідує:

Віра Засуліч, яка 24. січня 1878 року вистрляла до Трепова почала систематичну акцію терору російської революції, як доносить комуністичні газети, померла сими днями. Як відомо, суд присяжних увільнив тоді Віру, яка всі свої сили віддала опісля революції. Відомий російський революціонер С. М. Кравчицький (Степняк) у своїй "Підземній Росії" в революційних профілях подав дуже гарну її характеристику. Для революційного і соціалістичного руху має вона ще й се значіне, що в її перекладі вийшло II видане "Комуністичного Манифесту", яке появилось ся в Женеві 1882 р., а передмову до сього видана написали самі автори Маркс і Енгельс.

Котра з сих новинки правди ва щодо дати смерті Засуліч — невідомо.

Заворуження в Болгарії.

ЛОНДОН, 13-го липня. — "Дейлі Телеграф" подав сьогодні нестверждену вістку з Копенгаги, що в Болгарії відбува селянська революція, та що на улицях Софії кипить завзята боротьба.

Боснійський комуніст застрелив югославського міністра.

БІЛГОРОД, 21. липня. — Молодий боснійський комуніст застрелив нині на смерть югославського міністра внутрішніх справ Драшковича. Убийника арештовано.

Убитого міністра мало місце в Дельніцах, великим ярмарковим місті в Кроатії.

Беля Кун арештований у Львові?

КОПЕНГАГА, 20. липня. — Депеша з Львова до "Берлінгскє Тіденде" доносить, що у Львові зівстав арештований Беля Кун, бувший угорський комуністичний прем'єр, який прибув там з московського комуністичного конгресу. Його оскаржують, що він віз плани комуністичного перевороту в Галиччій.

Арештована на зїзді кооперативних робітничих організацій у Варшаві.

З Варшави доносять, що на II зїзді робітничих кооперативних організацій поліція арештувала учасників зїзду з опозиції. Арештовано між иншими відомого діяча робітничих кооператив Гемпеля і бувшого генерального секретаря П.П.С. Сохачікого.

Президія зїзду, зложена з членів П.П.С., "інтервеніювала, але безуспішно". Арештовані остають далі в тюрмі.

Се вже друге арештоване делегатів робітничого зїзду у Варшаві. Минулого року в о сени арештовано опозицію зїзду професіональних організацій.

П.П.С., яка все президує на таких зїздах та на чолі з послом Дашинським зводить на них поруху з опозицією, по арештованях тільки "безуспішно інтервенює".

Совітська місія навязала торговельні зносини з італійськими кооперативами.

РИМ, 11. липня. — Після 8-місячного побуту совітської торговельної місії в Італії вдало ся Вороському привернути торговельні зносини між Італією і Совітською Росією. Совітське правительство закупило в Турині велику кількість текстильної мануфактури, яка невагом буде вислана з Генуї і Неаполю до Совітської Росії.

Дуже замітним фактом е, що торговельну угоду заключила совітська місія не з італійським правительством, але з Італійською Кооперативною Лігою, яка від 1914 р. стала одною з найбільших економічних інституцій в Італії.

Обговорюють ся торговельні договір між Росією і Італією.

МОСКВА. — Італійський міністер заграничних справ пред ложив совітському представникови в Італії Вороському виробити проект торговельного договору між Італією і Росією.

Проект вже вироблений і переданий італійському міністрови торговлі.

ВАШИНГТОН. — Звіт з особисто-доходового податку за 1919 р. виказує, що в Злуч. Державах е 20.000 мільонерів.

З ПРОМОВИ ЛЕНІНА НА КОНГРЕСІ КОМІТЕРНА.

Конгрес одобрих політику російських комуністів.

РИГА, 10. липня. — Урядова бездротна телеграма з Москви доносить, що після промови Леніна конгрес Комуністичного Інтернаціоналу приняв резолюцію, яка одобрих політику російських комуністів.

Принято також резолюцію, яка одобрих "концесії в цілі удержання диктатури пролетаріату в Росії, доки товариші Заходу не будуть могли поспішити на поміч".

Совітська Росія, — говорив Ленін, — використає свій відпочинок в боротьбі з капіталістичними державами, які все ще хочуть, але не мають відваги зробити на ню нового напад, для відбудовання свого власного промислу. Рівночасно комуністи мусять використати сю перерву на приготування революції проти всіх капіталістичних держав.

Не може бути й мови про "свободу" і "демократію" в Росії, як довго від сими словами буде укривати ся політика, котра має на цілі повалення диктатури пролетаріату, а яка мусить бути удержана за всяку ціну.

Деякі чинники в теперішнім світовім положенні е причиною, — говорив Ленін, — що інтернаціональна буржуазія не має під теперішню пору нагоди до отвертого нападу на Совітську Росію. Сю "перешкоду" мусить використати Совітська Росія для внутрішньої відбудови, але рівночасно вона мусить бути кождо хвилі готовою до розпочаття нової битви.

Розвиток революційної свідомости в світі, як признав Ленін, не досягнув сподіваних розмірів, та всеж таки він здержав буржуазію оточуючих капіталістичних країв від нападу на осідок і серце совітської всію.

Всю перерву мусимо використати на точне приготування до революції проти капіталу, — заявив Ленін. — Чим більше е розвинена організація пролетаріату в найбільш капіталістичних державах, тим докладнійшій мусить бути приготування до революції.

Ленін подав обширні пояснення причин концесій, які були коначні для позисання селянства. В часі доби домашньої війни, сказав Ленін, пролетаріат зробив багато блудів в поступуванні зі селянами, але во ни дадуть ся оправдати тим, що Совітська Росія була невловлена за всяку ціну запобігти кризі поживи.

Однак тепер пролетаріат мусить уділити всякі концесії, щобі досягнути союз з селянами в цілі скріплення диктатури пролетаріату і совітської всію.

Справа концесій стоїть в тісній звязі з нашою економічною політикою. Ми мусимо за всяку ціну відбудувати наш промисл, а се дасть ся досягнути через електрифікацію краю. Ми мусимо вести безпощадну боротьбу проти меншевиків і соціалістів революціонерів. Мусимо уважати себе як у воєнній стані і тому так поступати, як би ми вели війну.

Диктатура пролетаріату се стан, заострений через війну, і тому ми не можемо приобичати нікому жалкої свободи ані демократії, бо від прапор демократії гуртують ся під теперішню пору всі контрреволюційні елементи.

Звертаючися до селян, Ленін закінчив промову серед

грімких оплесків отсими словами:

"Ми скажемо: або ви підете з пролетаріатом, який е готовий зробити вам як найбільш концесії, щобі завести вас до соціалізму, або ви мусите взяти дорогу отвертої домашньої війни".

Манифест Конгресу Інтернаціоналу Червоних Профсоюзів.

РИГА, 11. липня. — Бездротна телеграма з Москви доносить, що конгрес Інтернаціоналу Червоних Профсоюзів, який відбуваєть ся під теперішню пору в Москві, видав манифест до всіх робітників світа, ззиваючи їх, щобі "об'єднали ся на спільнім революційнім фронті" і стояли в тісній звязі з комуністичними партіями своїх країв.

Лозовський закликає оставати в жовтих юніях.

МОСКВА, 10. липня ("Роста", тел. спізнена). — По отворено нарад конгресу Інтернаціоналу Червоних Профсоюзів, предсідатель Лозовський вголосив бесіду, в якій говорив проти тих, що ведуть агітацію за виступленем робітників з "жовтих" юній.

Він заявив, що революційні робітники повинні оставати в "жовтих" юніях та вести в них пропаганду в цілі їх зрелованню і організації. Делегат англійських робітників Томас Мани піддержав вповні погляд Лозовського.

Вистава в честь Комітерна в Москві.

МОСКВА, 25. червня. — В честь Третього Конгресу Комуністичного Інтернаціоналу в Москві отворено виставу, на якій демонструють ся успіхи в області радіотехніки в Совітській Росії та показують ся таблиці, представляючі розвиток комуністичних партій ріжних країв.

Скульптор Татлін дав на виставу свій модель пам'ятника III Інтернаціоналу.

Луначарський про задачу пролетарських університетів.

МОСКВА, 1. липня ("Роста"). — Народний комісар освіти Луначарський, промовляючи на всеросійським конгресі делегатів університетів і колегій, підніс велике значіне здуки університетів зі широкими масами пролетаріату і селян, втягаючи сі величезні резерви людства в область науки.

"Успіх, досягнений пролетарським університетом, — говорив Луначарський, — е успіхом для совітської всію, комунізму і соціальної революції."

Преображенський, предкладаючи звіт з діяльності висших шкіл, подав до відомо, що в Совітській Росії находить ся під теперішню пору около 5.000 висших шкіл з 500.000 учеників.

Всесвітній конгрес транспортних робітників.

РИГА. — Московські "Известия" доносять, що в серпні буде скликаний до Петрограду всесвітній конгрес корабельних і транспортних робітників. Приготування до скликання конгресу поручено окремому комітетови, до якого належить також Вільям Д. Гейвуд, секретар Промислових Робітників Світа в Злучених Державах.

Красін жадає від Англії відкрити оскарження проти совітської місії в Турції.

ЛОНДОН, 9. липня. — Голова російської совітської місії в Лондоні, Леонід Красін, який покинув вчора Лондон і відїхав до Москви, вислав до секретаря Заграничних справ лорда Курзона протест проти заяви представника англійського правительства в палаті послів, зробленої в середу, в якій він оскаржував членів російської совітської місії в Константинополі о заговор в цілі замордовання команданта аїантських військ в Константинополі ген. Гарінгтона і викликаючи революцію.

Красін заявив у своїм протесті, що Російська Комуністична Партія завсїгда протівилла ся принципови мордованню урядників, високих чи низьких, і стверджує, що совітська місія в Константинополі не була політичною, але виключно торговельною місією.

"Робити так тяжкі закиди без предложена доказів зовсім не годить ся з прийнятими звичаями і честию в міжнародних зносинах", заявив далше Красін. "Таке поступоване не може причинити ся до розвитку приязних відносин між обома державами".

Красін зажадав від англійського правительства, щобі воно відкликало своє оскарження.

Торговля України з Польщею.

Варшавський "Kurjer Rogannu" на підставі інформацій польського військового комсанта подає, що в часі від 1. січня до 1. червня 1921 через галицько-волинську границю прибуло до Польщі товарів з України для потреб польської армії 1753 вагонів за ціну 650 мільонів, приватні купці закупили 1469 вагонів, а для потреб инших частин польської армії закуплено 480 вагонів. З Польщі вивожено на Україну сіл, нафту, коси, рілничі знаряддя шпурт, мануфактуру. З України передовсім збіжжє, мук, сало і тютюн. Товари з України привозжено по більшій часті фірами. Інформатор "Kurjer-a Rogannu" надієть ся дуже гарних урожаїв на Україні і числить на се, що торговля зросте до великих розмірів. Вже тепер над границею утворили польські купці великі склади товарів для торгівлі з Україною.

Смерть Панаса Мирного.

Отсе прийшла до нас з України сумна вістка: помер останній з старших наших письменників — Панас Мирний, автор "Півня", "Лихі люди", "Морозенко", "Лихо давне і сьогочасне", "Повія" і ин. Пробував він також свої сили і на драматичному полі (комедія "Перемудрий", драма "Лимсиріана") і в області поезії (переклади "Гай явати", "Слово о полку Ігоревім" і ин.). Правдиве прізвисько Мирного — Рудченко. Разом з своїм братом Іваном (що укривав ся під псевдонімом Іван Білик) написав він відомий роман "Хиба ревуть воли як ясла повні", виданий 1880 р. Драгомановим у Женеві. Роман сей швидко за першою революцій мів побачити світ на Україні під зміненою назвою "Пропаща сила". ("Вперед".)

Держинський на Україні.

МОСКВА, 14. червня (почтою). — Новоіменованний народний комісар залізниць

Держинський виїхав на Україну, щобі упорядкувати там комунікацію залізниць.

Франція грозить знова Німеччині окупацією рурського округу.

ПАРИЖ, 12. липня. — Французське правительство не покинуло ще своєї гадки про окупацію рурського округу.

Прем'єр Бріан заявив в парламенті, що окупація рурського округу буде переведена, коли німецьке правительство не виповнить другої точки ультимату альянтів, а імено не покарає воєнних злочинців.

Французське правительство відкликало свою комісію з Липська, де німецький суд переводить розправу проти воєнних злочинців, коли сей суд оголосив увільняючий від вини і кари вирок на двоох німецьких генералів, які були обжаловані за видаване приказів убивати французських полонених.

Боротьба в Мароко.

МАДРИД, 12. липня. — Урядовий звіт головного еспанського комісара в Мароко доносить, що мароканські племена потерпіли тяжку невдачу в боротьбі з еспанськими військами.

Лише одно племє Беніярсратрило в битві поверх 200 людей.

Посуха в Англії.

ЛОНДОН, 11. липня. — Англія, подібно що й Франція, Бельгія та інші краї европійського континенту, пріє наслідком спекси і довгої посухи. Дошу не було вже 80 днів. Висушені поля вкрили ся щілинами; в багатьох криницях забракло води, а навіть в таких великих ріках, як Теміза і Северн, вода упала так низько, що в деяких місцях ті ріки можна перейти тепер в брід. Почали ся вже живна, але урожай дуже мізерний.

Посуха в Голяндії.

ГАГА, 11. липня. — Мимо своїх численних каналів і водіанних доріг, Голяндія сильно дошкулуює посуха, яка навістила цілу Европу. Тут говорять, що пізні засівні і бараболі будуть зруйновані посухою, яка триває вже 10 місяців. Від серпня 1920 в Голяндії не було ще ні одного більшого дощу.

ЗАВОРУШЕННЯ НА ПІДКАРПАТЮ.

"Slovensky Vychod" доносить:

Мешканці села Калужа, 16 км. від Мукачева, почали дня 22. червня вивласновати поміщиків, а їх землю забирати в свої руки. Мешканці села Арденова під проводом віята також розпочали вивласновати розлогі ліси і околиці. Державний лісничий, що тому протівив ся, був тяжко ранений сокирою. Жандармерія з Кошиць, що намагала ся завести спокій, була приневолена уступити перед уоруженим селянством. Вечером прийшли до Арденова нові сили, багато людей арештували, між ними і віята та заняли "Народний Дім". Ніч з дня 22 на 23 червня пройшла спокійно, але рано 23 громадянство намагало ся увільнити в'язнів і напало на "Народний Дім". Жандарми наїшли ся в поганій ситуації і ужили оруджя проти людей. Нападаючі цофнули ся, але по якумось часі вернули знову з підмогою мешканців Мединки і Сільця і знову виконали атаку на дім. Жандарми почали стріляти до людей і ранили 11 осіб, з котрих одна вже перед полуднем померла. Люди знову розбігли ся і залишили атаку. Далі одначе нема ніяких вісток про повстанє, бо Арденів лежить в горах і телефонічного получення не має. До Арденова і околицних сіл вислано ще дня 22. червня один курінь війська з Мукачева.

Конгрес професіональних союзов на угорській Україні.

В перших днях червня відбув ся в Ужгороді конгрес професіональних союзов угорської України. Взняли участь 60 делегатів. Як гості брали участь в конгресі делегати централі союзов земельних робітників.

Польський посол для України.

Польським послом при українському радянському уряді в Харкові іменовано Яна Гемпеля, відомого польського діяча з Любешчини. Гемпель виїхав уже до Харкова.

В Петрограді направлено 7 великих кораблів.

МОСКВА, 10. липня ("Роста"). — На доках в Петрограді направлено і приспособлено до плавби 7 великих транспортних кораблів.

Пікнік! Пікнік!

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІЙ ДІМ

— устроює —

В НЕДІЛЮ, 24. ЛИПНЯ, В ЛИСТЕР ПАРКУ

ПІКНІК

ВИКЛЮЧНО ДЛЯ РОЗРИВКИ

В ПРОГРАМУ УВІДЛУТЬ РІЖНОГО РОДА ГРИ І ЗАБАВИ ДЛЯ СТАРШИХ І МОЛОДШИХ.

В буфеті, як звичайно, можна буде дістати холодні напитки і смачну перекуску.

ГРАТИ БУДЕ СВОЯ РОБІТНИЧА ОРКЕСТРА

ХТО ЛИШЕ БАЖАЄ ЗАБАВИТИ СЯ НА СВЕЖІМ ВОЗДУСІ НЕХАЙ ІДЕ З НАМИ НА СЕЯ ПІКНІК!

Стріткарі почнуть відходити о годині 10.30 рано від "Порт Кар Барн" на улиці Мейн.